

180 г. Априлово школо - храм на знанието

Значими дати от историята

1832 – Васил Априлов и Николай Палаузов формират Одеското училищно настоятелство от попечители с решение „да се учреди българско училище по примера на европейските“, създаден е първият училищен печат.

1835 2/14 януари – Открива се Първото новобългарско светско училище от Неофит Рилски. Като първи учител в Габровското училище той преподава на български език по метода на взаимоучителното обучение на Бел и Ланкастър. Подготвя и използва взаимоучителни таблици, разпространени по-късно в още 33 взаимни училища в страната, организирани по примера на Габровското училище. Създаден е първият дисциплинарен правилник. По завета на Васил Априлов училището се утвърждава с демократичния си характер на обучение, всеобщност, достъпност и безплатност.

1836 – Неофит Рилски изработва и прилага Първото учебно пособие – географски глобус.

1840 – От изпратените лични книги на Априлов и Палаузов към училището е устроена Първата училищна библиотека.

1847 – Васил Априлов завещава на училището капитал от 60 000 рубли. Посещава за първи и последен път създаденото от него училище и открива подписка с дарения за построяване на нова училищна сграда, с поръка училището да се превърне в „училище за висока наука“. Открива се девическо училище.

1857 – Габровското училище става класно, с деветгодишен курс на обучение, нови учебни програми и предмети: катехизис, алгебра, геометрия, логика, физика, френски и немски език.

„Аз ще счита себе си най-счастлив от човеците, ако, като първий, дето дигнах гласът си за тяхна полза, според силата си, и способът си, стана причина на грядущите времена на благосъстоянието им.“

„Училището не се прави от зданието, а от преданието в него“.

Из „Завещанието на Априлов“

Васил Априлов

Годината е 1835, на 2 януари (стар стил) се поставя началото на новобългарското и светско образование в България. Априловото училище в Габрово отбелязва 180-годишнината си.

Столетна е традицията, която се гради с ум, любов, търпение, знание и преклонение. В 18-те десетилетия от съществуването на Априловото училище се пише и утвърждава не само историята на едно училище, но и историята на една държава, която в най-тъмното време, на бездържавие и чужда асимилация, оцелява, защото има своите учители, своите благодетели и дарители, своето Първо училище.

Днес Априловото школо е профилирана гимназия и реализира прием след завършен седми клас на близо 600 ученици, от цялата страна, каквато е волята на създателя и благодетеля му Васил Евстатиев Априлов. Като държавно училище с национално значение, финансирано от републиканския бюджет, НАГ отговаря на общообразователните интереси и потребности и организира обучение в пет направления: три чуждоезикови и две хуманитарни, в които класиче-

ските уроци се надграждат с разширена програма по СИП. Обучението по английски, немски, новогръцки, френски и руски език в НАГ е съобразено с решенията на Европейския съвет в Барселона и Съвета за образование в Брюксел за „изграждане на индикатори за езикова компетентност“ в страните от ЕС и се развива.

От 1991 г. Национална Априловска гимназия издава хуманитарен сборник с текстове на ученици, „Денница“, продължавайки завещаното от „Денница“-та на В. Априлов. Към училището работи и Театрална работилница, която печели и национални награди за театрални постановки и спектакли. От 1993 г. училището е асоцииран член към Юнеско и работи по множество образователни програми в международен екип. Заради широката си международна дейност и контактите си в областта на межкултурното образование от 2001 г. училището членува в световната неправителствена асоциация на лидерите в средното образование „Глобъл Кънекшънс“, със седалище Ню Йорк. „Великият път по река Волга“ е последният голям международен проект, в който НАГ работи в периода 2004-2007 г. Той обединя-

- 1858 – Провежда се първото публично изпитване и се налага традицията за годишен изпит в края на всяка учебна година.
- 1859 – Въвежда се българска история от Тодор Бурмов – автор на класно-урочната система, и гимнастика от Никола Стефанов.
- 1868 – Йосиф Ковачев въвежда за първи път в българските земи звучната метода на преподаване.
- 1870 – Към Габровското училище се създава Ученическо дружество с цел „нравствено и умствено усъвършенстване“.
- 1872 – Училището прераства в Първата пълна седмоласна гимназия в българските земи под името „Главно мъжко класно училище“, а девическото става петокласно.
- 1873 – Завършена е и тържествено открита гимназиалната сграда, реплика на Ришельовския лицей в Одеса, в която се помещава главното мъжко училище. Завършва първият випуск на Главното девическо петокласно училище.
- 1875 – Завършва първият випуск на Главното мъжко класно училище. Директорът на гимназията Райчо Каролев раздава първите по българските земи дипломи на 29 юни, както е и досега.
- 1877 – Гимназиалната сграда е пригодена за болница с 200 легла за руски бойци
- 1883 – По инициатива на първия директор на Априловската гимназия Райчо Каролев се основава Първият училищен музей.
- 1889 – По повод 100-годишнината от рождението на Васил Априлов гимназията е преименувана в Априловска, със заповед на негово величество княз Фердинанд.
- 1897 – В гимназиалния двор тържествено са препогребани костите на Априлов, пренесени от Галац с надгробния му паметник.
- 1919 – Гимназията става смесена.
- 1935 – В деня на народните будители, по случай 100-годишнината от основаването на Габровското училище, пред гимназиалната сграда е открит паметникът на Васил Априлов
- 1988 – Училището получава национален статут и право да определя само условията за приема на ученици от цялата страна.
- 1998 – С решение на Общинския съвет след около две десетилетия гимназията се връща в историческата си сграда.

ва деца от страните, които свързват културното си наследство с пътя на великата река от Норвегия до Иран. Екип от училището взема участие в работните срещи по проекта. По повод 220-годишнината от рождението на Васил Априлов, се осъществява и учебно посещение на Европейския парламент, Брюксел 2009 г. Победи-

През последното десетилетие, гимназията се превръща във важен фактор за хармонизирането на националната образователна система с общите икономически императиви на пазара на знанието и неговото управление. Десет процента от завършващите през последните години избират да учат в САЩ и Европа: студенти са в

Среща с Ирина Бокова, генерален секретар на ЮНЕСКО

тели от конкурс, обявен по повод, представят своя проект „Смелостта да бъдеш първи“.

През 2010 г., заради големия й принос към българското духовно възраждане и за изграждане и утвър-

Харвард, Дрексел, Колорадо колидж, Станфорд, Трент и Амхърст; силни позиции възпитаниците на училището имат в университетите в Бремен, Германия и Грьонинген, Холандия, Манчестър и Лондон, Великобрита-

В Румънския парламент

ждаване на националната образователна традиция, гимназията е удостоена с почетен знак на президента на Република България. Във връзка със 175-годишнината на училището и благодарение на дарителска помощ, учебните зали се сдобиват с имена на будители, свързани с историята на училището.

ния, Глазгоу и Единбург – Шотландия. С гордост НАГ продължава връзките си със свои възпитаници, които работят във Вашингтон, Ню Йорк, Лондон, Брюксел и Берлин за световната банка и големи компании, което доказва качеството на добрия човешки ресурс, създаван с много труд и любов от училищната общност.

НАГ ежегодно има стипендианти на МОН за деца с изяви дарби. Много са наградите от международни и национални конкурси и олимпиади, като традиционно силни са успехите по езици, история, литература и спорт.

Към настоящия момент езиковият профил в училището се поддържа с традиционното явяване на учениците на изпитите на Кеймбридж и Оксфорд, тестове TOEFL и IELTS, участия в състезанията на издателство „Клет“, състезание по ораторско майсторство и състезания за млади многоезични преводачи, както и ежегодните театрални постановки на английски и немски език. Особено престижни са успехите в олимпиадите на немски език, организирани от Посолството на Германия в България или международната олимпиада на Гьоте институт. Училището работи за въвеждането на немска езикова диплома – DSD за работа в чужбина.

Хуманитарните профили поддържат интереса към хуманитаристиката, участвайки и работейки по национални или интернационални проекти. Сред тях са традиционните от няколко години участия, съвместно с АЕК „Етър“ в международен младежки обмен с Националния музей на Румъния АСТРА, Сибиу.

Днес, в поредната 180-та година, Априловото школо е сред най-елитните средни училища в България.

„Легендата на училището на Априлов се дължи на вярващите в ценностите – образование, интелигентност, богата обща култура, възпитание. Те са наши ученици, родители, общественост и учители. Те помнят началото, богатото историческо минало, но са личности, ярко вписани в настоящето и отправили поглед към бъдещето. Априловска гимназия е началото, но не и краят. Пред училището стоят нови предизвикателства и цивилизационни битки, защото Априловото училище е храм на безсмъртието на знанието и каузата на хуманитаризма“. – Снежана Рачевиц, Директор на НАГ. ◆

В статията са използвани материали от портал „Култура“, както и информация и снимки, предоставени със съдействието на Анелия Пенева, учител в НАГ.

„Трябва веднъж да стане начало...“

Тъй различни сме. Като облаци. Няма еднакви.

И същевременно тъй константно същи в цикъла на случването.

Търся, търся, търся. Това, което ни свързва. Без значение време, пространство.

И всяко вълнение на откриването ме кара да чувствам общото още по-осезаемо.

Васил Евстатиев Априлов. Ти идваш от времето на писмата, каруците, големите разстояния, трудното взаимстване и прилагане на новото. Аз идвам от света на интернет, глобализацията, интернационализма, масовите комуникации, социалните мрежи. В твоя свят хората са отдалечени, в моя отчуждени. В твоето време идентичността съхранява и е еднозначна на оцеляването, в моето се губим в безликото на колективната идентичност. Иначе казано – парадигмата на корена и изкореняването. Еднаквото убива. Какво можеш да научиш от собственото си отражение, умножено по милиони? Общото е друго. То е функция на корена, еднаквото на изкореняването.

Търся те, търся те, търся те. Васил Евстатиев Априлов. В общото те търся. За да науча повече за себе си. Откривам те в началото. Твоето начало. Годината е 1831 г. Началото е книга. Прочитането на „Древните и сегашните българи“ от Юрий Венелин е решителният поворот във възгледите ти. Това ли те събуди да събудиш? Така твърдят.

Това е, това е, това е. Васил Евстатиев Априлов. Това е нашето общо. Тук откривам себе си повече чрез теб. Началото като решителните повороти в живота ни. За тях няма време, пространството е без значение. С теб сме родени в един град, в една година. Разликата е в столетието и заключеното в него. Но то е без значение за възможностите на общото. Ти си постигнал в будувването си толкова много, окрилен от своето начало. Но възможността за него продължава да е жива за всеки от нас. Не смятам, че знаем на какво сме способни. Не смятам, че и ти си знаел. Но веднъж да стане началото... След него всичко друго изглежда като декор на това, за което сме се събудили. Като при теб. Твоят живот не е този на работещия за гръцкия търговец, нито на фабриканта за спиртни напитки или рафиниране на захар, нито на собственика на магазин за хранителни стоки. Това е декорът. Пътят преди началото. Като при твоя съратник и съмишленик Николай Палаузов. Неговият живот не е работата в бакалницата на грък в Одеса, нито притежаването на собствена по-късно. Това е декорът, а срещата с теб – решителният поворот, неговото начало. Да, изглежда, можем да бъдем и началото за някого.

Откъс от есето на Михаела Стефанова Александрова, Випуск: 2008 г., немска паралелка; I място в конкурса на Национална Априловска гимназия за есе, раздел випускници